

Р. М. Шуст

Купон

КУПОН (франц. coupon, від couper – різати) – відрізна частина цінних паперів ([акції](#), [облігації](#)), при поданні якої власникові сплачують [дивіденди](#); сурогат грошових знаків. В Україні К. разового використання запроваджено 1990 під назвою «Українські картки споживача» з метою захисту внутр. ринку від знецінених рублів СРСР і їхнього вилучення з готівк. обігу. Однак ефект від запровадження таких К. виявився незначним через відсутність чіткого механізму інкасації, можливість їхньої купівлі на «чорному» ринку за низькою ціною, вільний обіг рад. рублів на неорганізов. ринку. Тому НБУ від січня 1992 запровадив у готівк., а згодом – і у безготівк. обіг купонокарбованці (ін. назва – укр. [карбованці](#)), що дало змогу вийти з рубльової зони, вирішити проблему готівк. забезпечення нац. економіки, розпочати реалізовувати власну грошово-кредитну політику. Кризові явища в економіці спричинили наростання інфляц. процесів, що призвело до емісії купонокарбованців знач. номіналів. Випускали грош. знаки номіналом 1, 3, 5, 10, 25, 50, 100, 200, 500, 1 тис., 2 тис., 5 тис., 10 тис., 20 тис., 50 тис., 100 тис., 200 тис., 500 тис., 1 млн купонокарбованців. У ході [грошової реформи](#) 1996 проведено обмін грош. знаків у співвідношенні 100 тис. купонокарбованців за 1 [гривню](#). Термін «К.» також використовують на позначення відрізу тканини з наміченими лініями для розкрою, квитка на місце у театр. ложі, відріз. частини реклам. оголошення в газеті, журналі або на упаковці товару, що дає

право його власнику на знижку, відріз. передплат. бланка для передплати на газету чи журнал тощо.

Рекомендована література

1. Дорофєєва Н. В., Комаринська З. М. З історії грошей України. Л.; К., 2000;
2. Шуст Р. М. Нумізматика. Історія грошового обігу та монетної справи в Україні: Навч. посіб. К., 2007.

Покликання на статтю:

Купон / Р. М. Шуст // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-51689>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).